

Uprávně

Budjme Evropu společně!

Jak žít pospolu? Jaká je naše společná historie? Jak fungují naše evropské instituce?

Odpověď na tyto otázky a na mnoho dalších se dozvíte v souboru tří ilustrovaných brožur, kde naleznete i kvízy, jednoduché hry a mapu Evropy.

Přijmeme vám příjemnou četbu a (znovu)objevování Evropské unie.

(Do těchto brožur se může psát i kreslit.)

Rukopis aktualizován v březnu 2023

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Redakční služba a cílená osvěta

1049 Brusel
BELGIE

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2023
op.europa.eu/en/publications

Připadá vám tato publikace užitečná? Napište nám:
com-publ-feedback@ec.europa.eu

PRINT ISBN 978-92-76-60414-3 doi:10.2775/591741 NA-05-22-427-CS-C
PDF ISBN 978-92-76-60424-2 doi:10.2775/050695 NA-05-22-427-CS-N
HTML ISBN 978-92-76-99379-7 doi:10.2775/790199 NA-05-22-427-CS-Q

© Evropská unie, 2023
Politika opakovaného použití dokumentů Evropské komise se provádí na základě rozhodnutí Komise 2011/83/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Nem-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny. K veškerému použití nebo reprodukcí prvku, které nejsou ve vlastnictví Evropské unie, může být nutné získat svolení přímo od příslušných držitelů práv.

JMENO: _____
PŘÍJMENÍ: _____
TŘÍDA: _____

EVROPA ještě víc společně!

ZDE OTEVŘÍT

UPOZORNĚNÍ PRO ČTENÁŘE

Právě jsme dostali zprávu z tiskárny, že se v našich brožurkách *Evropa ještě víc společně!* objevily podivné kresbičky! Do tiskárny se prý totiž tajně vplížil kluk jménem Gordon a některé stránky nám počmáral.

Ale doufáme, že vám to při čtení nebude vadit.

Přejeme vám všem hodně radosti při objevování!

Tým oddělení pro publikace a cílenou komunikaci Evropské komise

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Redakční služba a cílená osvěta
1049 Brusel
BELGIE

© Evropská unie, 2023

Politika opakovaného použití dokumentů Evropské komise se provádí na základě rozhodnutí Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Není-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny.

K veškerému použití nebo reprodukci prvků, které nejsou ve vlastnictví Evropské unie, může být nutné získat svolení přímo od příslušných držitelů práv.

PŘÍRUČKA PRO UČITELE / VÝKLADOVÝ LETÁK

EVROPA ještě víc společně!

Pomůcka pro lepší informovanost o Evropě určená žákům od 10 let

EVROPA ještě víc společně! Vám umožní probrat téma Evropy ve Vaší třídě. Pedagogická sada obsahuje tři brožury a mapu Evropské unie.

Jak používat pedagogickou sadu *Evropa ještě víc společně!* Pedagogická sada ve třídě

Podle zájmu Vaší třídy a otázek Vašich žáků máte tři různé možnosti, jak k informacím o Evropské unii přistupovat. Pořadí brožur není pevně dáno. Navzájem se doplňují, ale každá brožura se dá použít i samostatně.

Zde je několik nápadů na jejich použití:

Můžete začít historií a zeměpisem Evropské unie a od nich se dostat k budování Evropské unie. V takovém případě nejspíš využijete brožuru **EVROPA — Budovat ještě víc společně!** a/nebo mapu. Na mapě mohou žáci vyhledávat země Evropské unie a členské země eurozóny.

Můžete začít od nějaké aktuální události (např. evropský summit nebo euro) a na jejich základě vysvětlit fungování institucí a občanství EU. V takovém případě nejspíš využijete brožuru **EVROPA — Fungovat víc společně!**

Můžete začít od problémů, se kterými se děti setkávají v každodenním životě (například kvalita vody a výživa, ochrana dětí na sociálních sítích atd.). V takovém případě nejspíš využijete brožuru **EVROPA — Žít ještě víc společně!**

Náš přístup

Naším cílem bylo vytvořit vzdělávací příručku, která by byla zároveň **bohatá obsahem i plná fantazie** a která by mladým lidem dala představu o jejich evropské budoucnosti.

Hlavním cílem je, **aby si žáci uvědomili, že jsou součástí Evropské unie a že i oni budou moci utvářet Evropu budoucnosti**. Abychom tuto jejich úlohu zdůraznili, použili jsme u každého tématu sloveso vyjadřující činnost (žít, fungovat, připomenout si, chránit atd.).

Použité výrazy, hry a vtipné narážky umožňují žákovi, aby si **znalosti doplnil sám díky imaginárnímu chlapci Gordonovi**, který brožury „počmáral“. Díky postavičce Gordona – vrstevníka žáků, kterým jsou brožury určeny – je pro ně jejich obsah přístupnější. K **aktivní účasti** vybízejí žáky rovněž otevřené otázky. Přejeme vám všem hodně radosti při objevování!

Obraťte se na EU

Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete online (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_cs).

Telefonicky nebo písemně

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696,
- prostřednictvím tohoto formuláře: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_cs.

Vyhledávání informací o EU

Online

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Europa (european-union.europa.eu).

Publikace EU

Publikace EU si můžete prohlédnout nebo objednat na adrese op.europa.eu/cs/publications. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní dokumentační střediska (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_cs).

Právo EU a související dokumenty

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1951 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Veřejně přístupná data EU

Portál data.europa.eu poskytuje volný přístup k datovým souborům orgánů, institucí a jiných subjektů EU. Data lze zdarma stáhnout a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely. Portál rovněž poskytuje přístup k velkému množství datových souborů z evropských zemí.

Evropská
komise

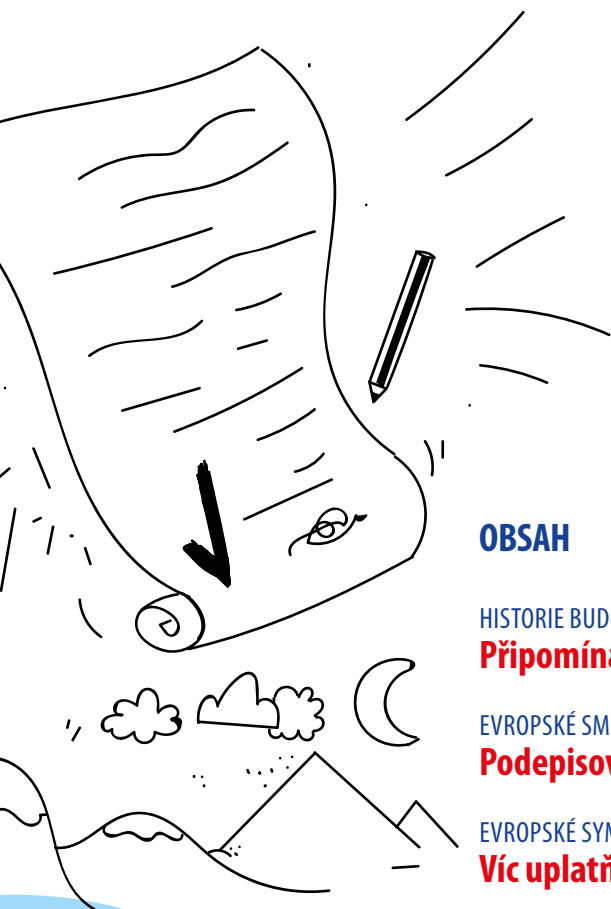
EVROPA

Budovat ještě víc společně!

CS

OBSAH

HISTORIE BUDOVÁNÍ EVROPY

Připomínat si víc naše kořeny 4

EVROPSKÉ SMLOUVY

Podepisovat víc dohod 11

EVROPSKÉ SYMBOLY

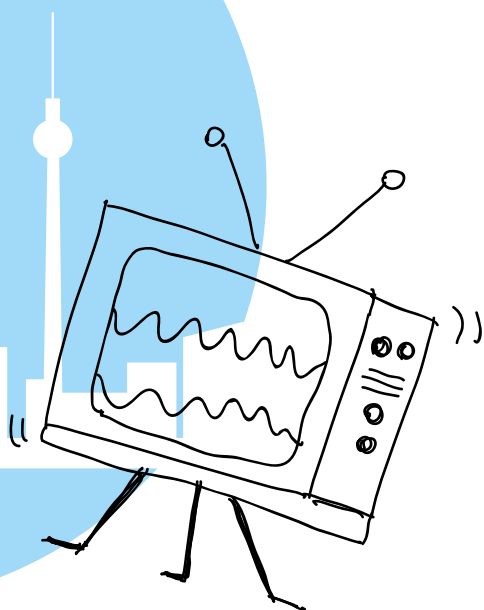
Víc uplatňovat naši rozmanitost 12

MAPA EVROPY

Rozumět víc našemu společnému prostoru 13

BUDOUCNOST EVROPSKÉ UNIE

Vidět dál do budoucnosti 14

HISTORIE BUDOVNÍ EVROPY

Připomínat si víc naše kořeny

Počátky Evropy, kterou známe dnes, sahají hluboko do minulosti.

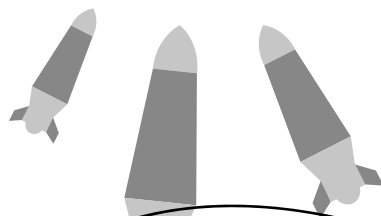
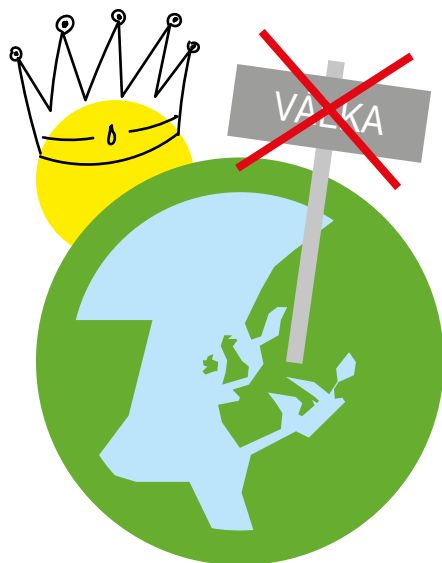
Abychom pochopili, co pro nás znamená dnešní Evropa, **je třeba něco vědět o tom, jak vlastně vznikla.**

První pokusy...

Už v minulosti se někteří panovníci, jako byl například Karel Veliký a Napoleon, pokusili sjednotit všechny země Evropy tak, aby tvořily jen jeden národ. Ale většinou byla taková Evropa výsledkem krvavých válek.

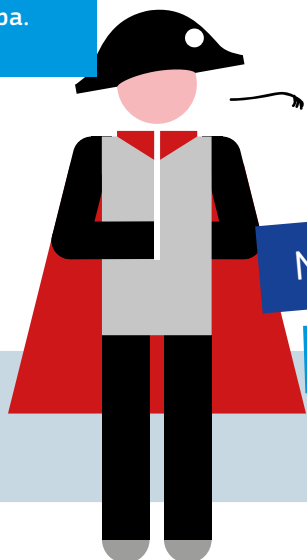
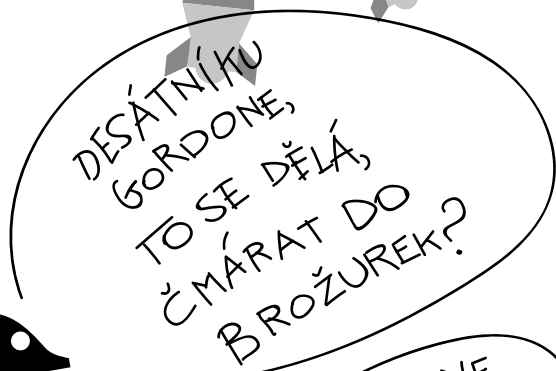
Ve dvacátém století vypukly v Evropě dvě války, které postupně zachvátily celý svět. Proto je nazýváme světové války.

První světová válka probíhala v letech 1914 až 1918, druhá světová válka vypukla o zhruba dvacet let později.

Věděli jste, že původ jména Evropa musíme hledat až v řecké mytologii?

Evropa byla překrásná princezna, která žila ve městě Týros na asijském pobřeží Středoziemního moře (v dnešním Libanonu). Byla tak krásná, že se do ní zamiloval samotný král bohů Zeus. Nakonec princeznu svedl a unesl ji do Řecka. Z jejich lásky se pak narodily tři děti a princeznino jméno se stalo jménem celého světadílu: Evropa.

742

Druhá světová válka

Když v roce 1945 skončila druhá světová válka, zbývala z Evropy jen hromada trosk.

Tato strašlivá válka zuřila šest let a zanechala po sobě 20 milionů sirotků, napadrté rozbité silnice, lidi umírající hladem a opouštějící svou vlast. Evropa byla úplně zpustošená. **Bylo třeba všechno vybudovat znovu.**

Dva zneprátelené bloky

Po roce 1945 sice v Evropě zavládl mír, ale Evropa se rozdělila na dvě části, kterým se říkalo také „bloky“: na východní Evropu a na západní Evropu. Dělicí čára mezi nimi procházela Německem.

Neexistovalo už jen jedno Německo, ale dvě Německa: východní a západní.

Život lidí v obou těchto blocích se od sebe hodně lišil.

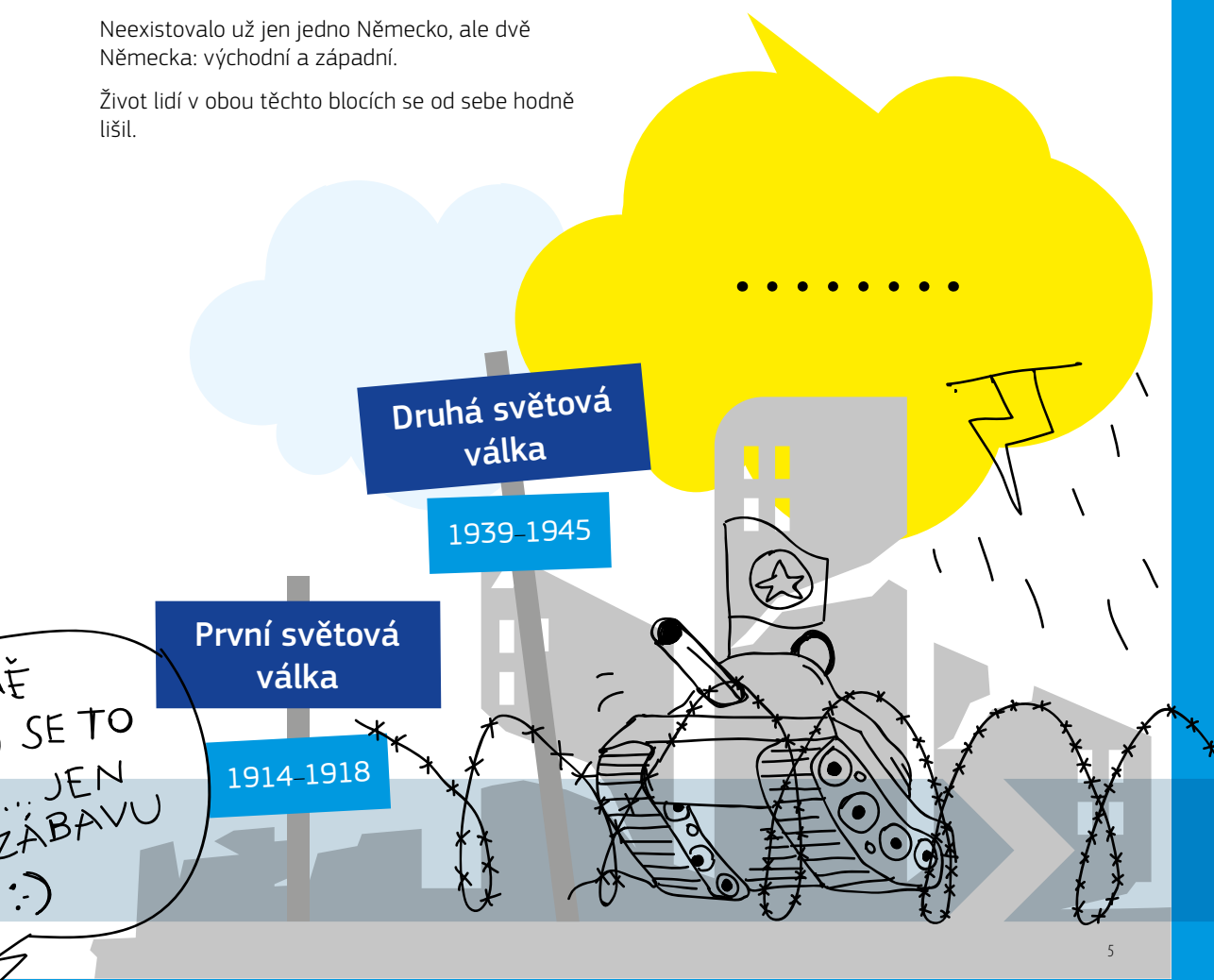
Jak to udělat, aby navzdory všemu mohla žít západní Evropa v míru?

Možná se teď ptáte, jak to všechno souvisí s Evropskou unií?

Dne 9. května 1950 dostal francouzský politik Robert Schuman geniální nápad: kdyby západní Německo a Francie spolupracovaly při těžbě uhlí a výrobě oceli, **určitě by je přešla chuť na to, aby spolu válčily.**

A tak začala mírová obnova západní Evropy.

Vymenujte, aniž byste je nakreslili, předměty, které se dají vyrobit z oceli:

Evropské společenství uhlí a oceli

Brzy se do projektu spolupráce při těžbě uhlí a výrobě oceli zapojily i další země: Belgie, Itálie, Lucembursko a Nizozemsko.

Dne 18. dubna 1951 podepsalo těchto šest zemí smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO). Zase o krok blíže na cestě k míru!

Zakladatelé Evropské unie

Budování sjednocené Evropy však nebylo nijak snadné. Naštěstí tu byly výjimečné osobnosti hluboce přesvědčené o správnosti této myšlenky a díky nim se jí podařilo obhájit a vytvořit z ní opravdu společný projekt. Když si tyto osobnosti dnes připomínáme, hovoříme o „**zakladatelích Evropské unie**“. Kdo to vlastně byl?

► Spojte každého „zakladatele EU“ se zemí, z níž pocházel.

Konrad Adenauer	1	A	ZÁPADNÍ NĚMECKO
Alcide De Gasperi	2	B	LUCEMBURSKO
Robert Schuman	3	C	NIZOZEMSKO
Joseph Bech	4	D	ITÁLIE
Jean Monnet	5	E	FRANCIE
Paul-Henri Spaak	6	F	BELGIE
Marga Klompéová	7		
Ursula Hirschmannová	8		
Nilde Iottiová	9		
Simone Veilová	10		

► Správné odpovědi

1A - 2D - 3E - 4B - 5C - 6F - 7C - 8A - 9D - 10E

Evropské
společenství uhlí
a oceli

1951

Evropské hospodářské společenství (EHS)

Když se těmto šesti zemím povedlo nastolit spolupráci v oblasti uhlí a oceli, rozhodly se, že vytvoří **jeden velký trh bez hranic**. V roce 1957 proto založily Evropské hospodářské společenství (EHS). „Hospodářské“ se mu říká proto, že se týká peněz, podnikání, práce a obchodu.

Podařilo se oživit ekonomiku. Povedlo se zažehnat válku. Západní Evropa konečně žila v míru.

Berlínská zeď (viz mapa č. 9)

Vzpomínáte si ještě, že se Evropa po skončení druhé světové války rozdělila na dva bloky, které se navzájem ne a ne dohodnout?

V roce 1961 postavilo východní Německo ve městě Berlíně zeď, která ho rozdělila na východní a západní Berlín. Lidé už nemohli volně přecházet z východní části města do části západní. Berlínská zeď se stala symbolem studené války a rozdělení Evropy na Východ (komunistický) a Západ (kapitalistický).

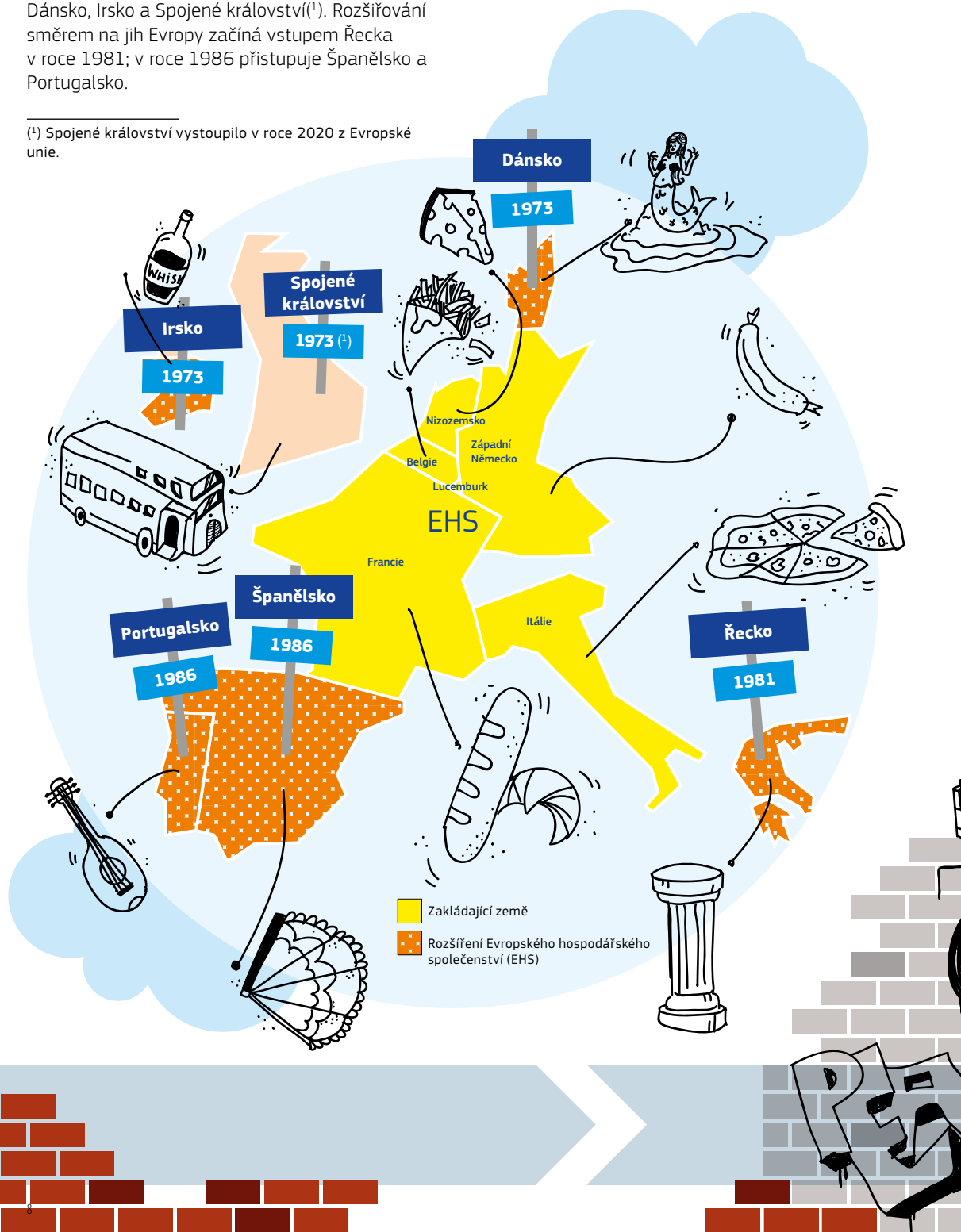
Na Východě všechno patří státu a stát také všechno řídí: zemědělskou a průmyslovou výrobu i distribuci zboží. Na Západě žijí lidé svobodně, mohou říkat, co si myslí, podnikat, cestovat, vybírat si, kdo jim bude vládnout, a taky volit.

První rozšíření

Západní Evropa se rozrůstá a k původním šesti členům EHS se chtějí připojit další země. V roce 1973 se členy tohoto společenství stávají Dánsko, Irsko a Spojené království⁽¹⁾. Rozšiřování směrem na jih Evropy začíná vstupem Řecka v roce 1981; v roce 1986 přistupuje Španělsko a Portugalsko.

⁽¹⁾ Spojené království vystoupilo v roce 2020 z Evropské unie.

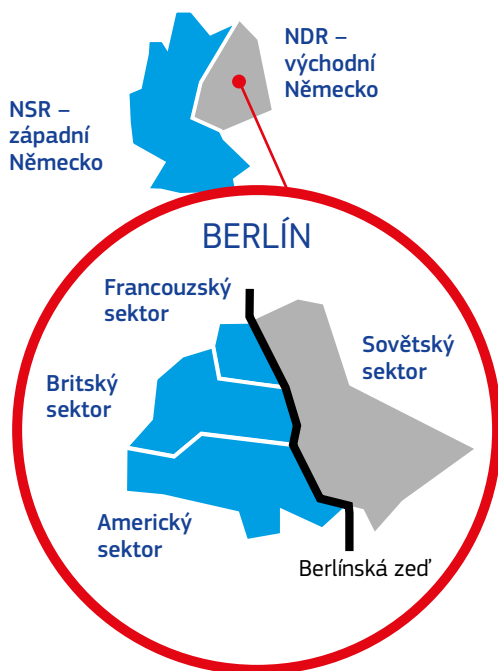

Pád Berlínské zdi

V roce 1989 se v samém srdci Evropy odehrála nesmírně důležitá událost: **východní Evropa se znovu spojila s Evropou západní.**

Padla Berlínská zeď, která tyto dva světy od sebe až doposud fyzicky a politicky oddělovala. Tisíce Berlíňanů ji začínají rozebírat a znovu se připojují ke svým krajanům: Německo se opět sjednocuje. Celá Evropa má důvod k pořádné oslavě!

Tahle událost znamená konec komunismu v Německu. V následujících letech se k Evropské unii postupně přidá celá řada východoevropských zemí.

Vznik Evropské unie

V roce 1992 se Evropské hospodářské společenství na základě Maastrichtské smlouvy mění v Evropskou unii.

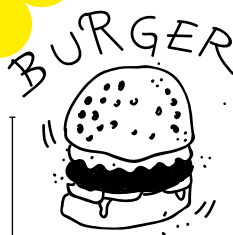
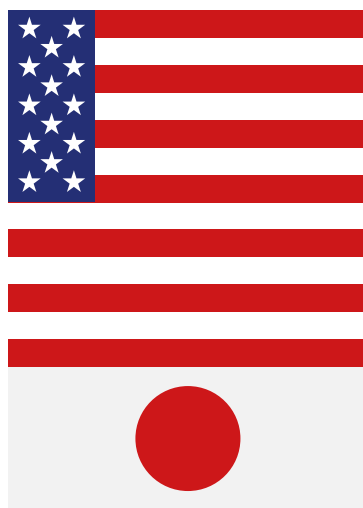
Postupné rozšiřování

V letech 1995 až 2013 přistoupilo k Evropské unii 16 zemí. Poté, co Spojené království v roce 2020 z Evropské unie vystoupilo, ji nyní tvoří 27 členských států.

V současné době má Evropská unie kolem 447 milionů obyvatel – přibližně stejně jako USA a Japonsko dohromady!

± 447 MILIONŮ
OBYVATEL

± 329 MILIONŮ
OBYVATEL

± 126 MILIONŮ
OBYVATEL

Maastrichtská smlouva

1992

Rakousko

Finsko

Švédsko

1995

EVROPSKÉ SMLOUVY

Podepisovat víc dohod

Smlouvy

Ať už se potřebujeme domluvit s kamarády na hřišti nebo v celé Evropě, vždycky platí, že čím víc nás je, tím těžší je se dohodnout. Každý má pocit, že právě jeho nápad je ze všech nejlepší.

Proto je třeba, abychom o řešeních mezi sebou diskutovali. Řešení, na kterých jsme se vzájemně dohodli, jsou zakotvena ve „smlouvách“.

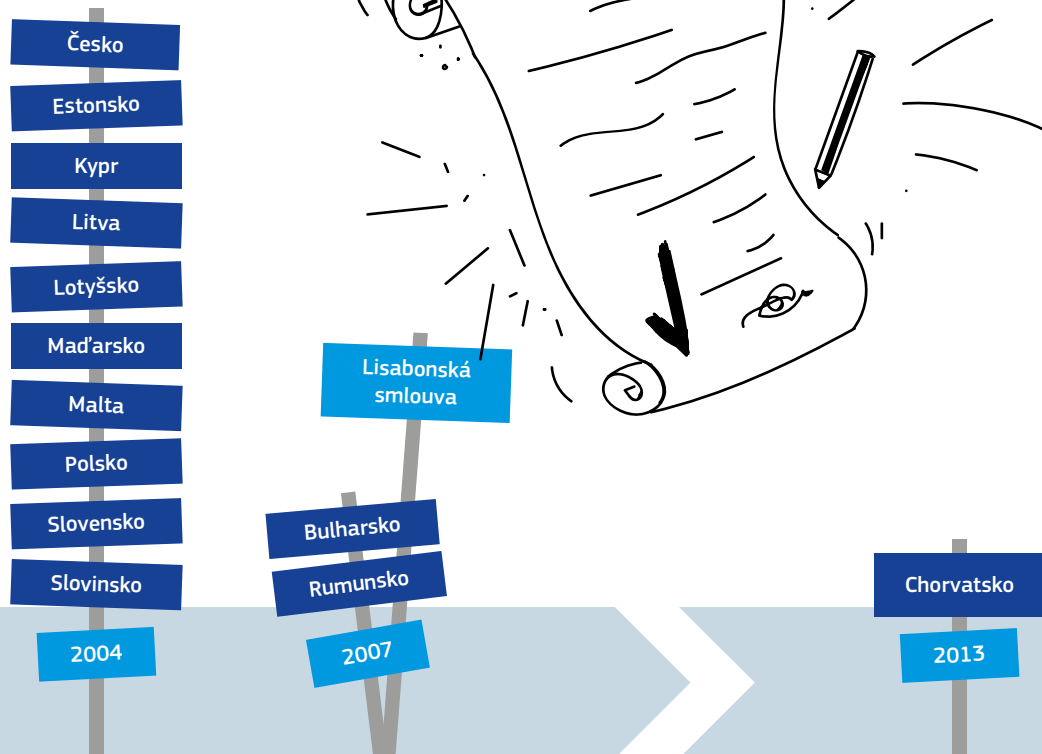
Smlouva je dohoda, kterou uzavřeli a podepsali vedoucí představitelé států nebo vlád zemí EU. Je to vlastně takový „návod k obsluze“ Evropské unie.

Zatím bylo postupně uzavřeno 7 důležitých smluv. Tyto smlouvy se zpravidla nazývají podle města, ve kterém byly podepsány. Nejnovější z nich je **Lisabonská smlouva**.

Jak se stát členem Evropské unie

O vstup do Evropské unie může požádat každý evropský stát, ale musí splňovat určité podmínky:

- má demokratické zřízení, což znamená, že občané volí své vedoucí představitele ve volbách,
- dodržuje lidská práva, svobodu tisku a svobodu projevu,
- jeho hospodářství je v dobrém stavu,
- dodržuje všechna evropská rozhodnutí a předpisy.

Víc uplatňovat naši rozmanitost

Vlajka Evropské unie

Vlajku Evropské unie tvoří 12 zlatých hvězd v kruhu na modrém pozadí.

Hymna EU

Evropská hymna je „Óda na radost“, která je převzata z *Deváté symfonie* slavného německého skladatele Ludwiga van Beethovena.

Tato hymna nemá žádná slova a symbolizuje **ideály svobody, míru a solidarity, které EU ztělesňuje.**

Motto EU

„In varietate concordia“

V roce 2000 použila Evropská unie poprvé své motto, které v překladu znamená „**Jednotná v rozmanitosti**“.

Toto motto připomíná způsob, jakým Evropská unie vznikla, a jak ji obohacují různé kultury, tradice a jazyky evropského kontinentu.

Hleďte na této [mapě Evropy](#) malé obrázky s pamětihodnostmi, osobnostmi, pokrmy a dalšími národními znaky a tradicemi, které jsou typické pro každou zemi EU.

9. květen – Den Evropy

9. května slavíme Den Evropy, kterým si připomínáme takzvanou Schumanovu deklaraci z roku 1950, kterou považujeme za počátek budování Evropy. U příležitosti Dne Evropy zpřístupňují všechny instituce Evropské unie své prostory veřejnosti.

Den Evropy

9. května

Mám
marozky!

GORDON!

20.
PROSINCE

Mapa Evropy

Rozumět víc našemu společnému prostoru

Když se řekne „Evropa“, může to mít celou řadu různých významů.

Evropa je především **světadíl**. Světadíly jsou rozlehlé plochy pevniny, které jsou od sebe někdy odděleny oceány.

Světadíl Evropa se skládá z mnoha zemí nebo území. 27 těchto zemí se rozhodlo stát se součástí **společného prostoru**, který známe pod názvem „Evropská unie“.

Některé z těchto zemí Evropské unie se rozhodly, že se v nich bude platit **stejnou měnou**: eurem. Ty patří do takzvané „eurozóny“.

► Označte křížkem zemi, ve které žijete. Jako pomůcku můžete použít přiloženou mapku.

■ EVROPSKÁ UNIE
■ SVĚTADÍL EVROPA

BUDOUCNOST EVROPSKÉ UNIE

Vidět dál do budoucnosti

Evropská unie vznikala postupně díky myšlenkám statečných mužů a žen, kteří usilovali o to, abychom všichni mohli žít v míru. Má za sebou dlouhou historii, jejíž součástí jsme my všichni.

Samozřejmě se ještě všechno nedaří úplně dokonale: Evropa je **projekt, který se každým dnem vyvíjí**. A v budoucnu ho převezmou mladí lidé dneška, kteří ho pomohou rozvinout ještě dál.

Zatím se nám ještě nepodařilo vyřešit všechny důležité problémy – to se může povést jen tehdy, pokud budou všechny země spolupracovat.

Ale kdo bude vlastně tuto Evropu budoucnosti vytvářet? **BUDO VAT Evropu ještě víc společně** bude vaše generace!

► Představte si sami sebe v budoucnosti.
Jak by vypadala vaše Evropa budoucnosti?

Jestli chcete získat bližší představu, jak vypadá každodenní organizace a fungování Evropy, můžete se podívat do některé z těchto dvou brožurek:

Rukopis aktualizován v březnu 2023

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Redakční služba a cílená osvěta
1049 Brusel
BELGIE

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2023
op.europa.eu/en/publications

Případá vám tato publikace užitečná? Napište nám:
comm-publi-feedback@ec.europa.eu

© Evropská unie, 2023

Politika opakovaného použití dokumentů Evropské komise se provádí na základě rozhodnutí Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Nemí-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (creativecommons.org/licenses/by/4.0/). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny.

K veškerému použití nebo reprodukci prvků, které nejsou ve vlastnictví Evropské unie, může být nutné získat svolení přímo od příslušných držitelů práv.

Veškerá zobrazení © Evropská unie, pokud není uvedeno jinak.

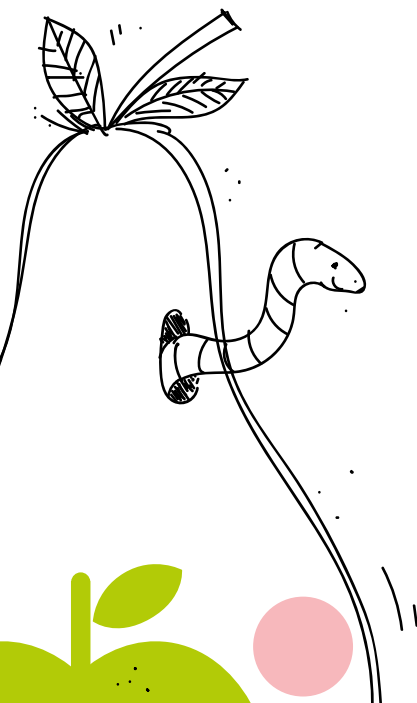
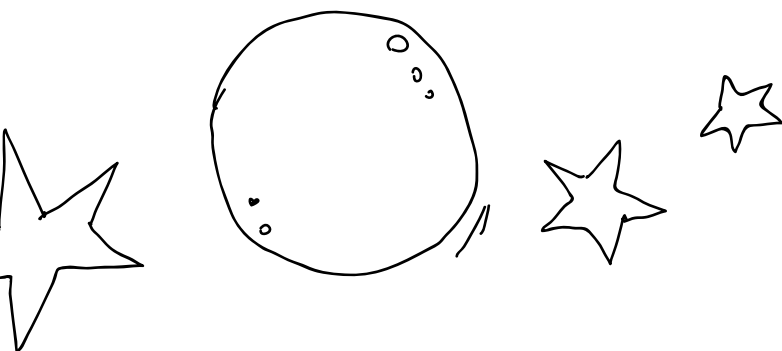
Evropská
komise

EVROPA Žít ještě víc společně!

CS

OBSAH

HODNOTY

Být víc součástí evropského projektu 4

EKOLOGICKÁ SPOTŘEBA

Být zodpovědnější 5

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Víc chránit přírodu 6

ENERGETIKA A KLIMA

Vyrábět víc obnovitelné energie 7

ZEMĚDĚLSTVÍ A POTRAVINY

Jíst víc zdravých potravin 8

KULTURA

Vytvářet víc emocí 11

BEZPEČNOST INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Sdílet ve větším bezpečí 12

EVROPA VE SVĚTĚ

Víc pomáhat chudým zemím 14

HODNOTY

Být víc součástí evropského projektu

Evropská unie představuje především soubor **hodnot, které nám umožňují žít spolu** přesto, že mluvíme různými jazyky a liší se i naše kultury, náboženství a zvyky.

V Evropské unii žije kolem 447 milionů lidí, a není pro ně vůbec jednoduché porozumět si s lidmi ze sousední nebo dokonce ještě vzdálenější země.

Když chceme žít ve společnosti, musíme zachovávat důležité hodnoty, jako je **solidarita, tolerance, svoboda, rovnost a respekt**.

Být solidární znamená ochotu si navzájem pomáhat; být tolerantní znamená připustit, že někdo může **žít a myslet jinak**.

Tyto **společné lidské hodnoty** nám umožňují se sjednotit a cítit se součástí společného projektu Evropské unie.

Solidarita v praxi

► Doplňte:

Solidarita pro mě znamená:

Tolerance pro mě znamená:

► Uvedte nějaký příklad solidarity a tolerance ve třídě.

► Vymyslete vlastní heslo, které bude vyjadřovat **solidaritu**:

At' žije mír!

V roce 2012 byla Evropské unii udělena Nobelova cena za mír. Evropská unie se rozhodla, že finanční prostředky spojené s touto cenou věnuje dětem, které nemají to štěstí, aby mohly vyrůstat v míru. Tisíce znevýhodněných dětí se už zapojily do vzdělávacích projektů.

EKOLOGICKÁ SPOTŘEBA

Být zodpovědnější

Občané EU jsou zároveň i spotřebitelé, kteří nakupují nejrůznější druhy výrobků a služeb, které buď potřebují, nebo je chtějí jen tak pro radost.

Všichni ale musíme být zodpovědní a uvažovat nad způsobem, jak vlastně spotřebováváme a jak cestujeme. Tím, že si vybereme ty správné možnosti a každý den uděláme něco malého pro ekologii, se můžeme i my podílet na udržitelném rozvoji.

Evropská unie s pomocí celé řady opatření motivuje všech svých 27 zemích EU k tomu, aby se zapojily do udržitelných politik, které jsou přínosem pro všechny občany Evropy i celého světa.

- Co myslíte, mohou tyhle malé kroky přispět k udržitelnému rozvoji?

VODA

Stejně pořád jen prší a prší! Takže na to kašlu a nechávám kohoutky pořád otevřené, ať si voda klidně teče.

ANO NE *pitomost!*

VÝŽIVA

Radši jím čerstvé potraviny, které byly vypěstovány nebo vyrobeny blízko místa, kde žiju, než abych si kupoval/a jahody v zimě.

ANO NE

ENERGETIKA

Nechávám světlo pořád svítit: vytváří to super atmosféru.

ANO NE

DOPRAVA

Když je to jen trochu možné, jezdím na kole, ne autem.

ANO NE

Co je to udržitelný rozvoj?

Udržitelný rozvoj je způsob, jak spotřebovávat ohleduplněji: uspokojujeme svoje současné potřeby, ale zároveň myslíme i na ty, kteří přijdou po nás. Musíme našim budoucím dětem zachovat čistou planetu. Udržitelný rozvoj znamená uvést do souladu ekologii, ekonomiku i život ve společnosti.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Víc chránit přírodu

Aby se nám všem spolu dobře žilo, musíme **pečovat o životní prostředí**: o vodu, vzduch, rostliny i zvířata. Lidská činnost někdy ohrožuje rovnováhu v přírodě. A proto musíme někdy změnit to, jak se k ní chováme. Evropská unie bojuje proti znečišťování a globálnímu oteplování.

Globální oteplování

V průměru vyhodí každý obyvatel Evropské unie za den do popelnice víc než kilo odpadků. A je nás kolem 447 milionů!

Naštěstí už pár let spoustu výrobků recyklujeme. Třeba plastové lahve, plechovky, sklo, papír a karton. Velké množství plastových výrobků na jedno použití, jako jsou brčka, příbory a talíře, jsou již v EU zakázány. Není to nic těžkého a bojujeme tím proti znečištění.

► Co patří do každé z těchto popelnic?

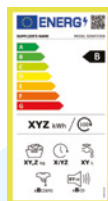

Poznáváte tato označení?

Toto označení znamená, že výrobek neškodí životnímu prostředí.

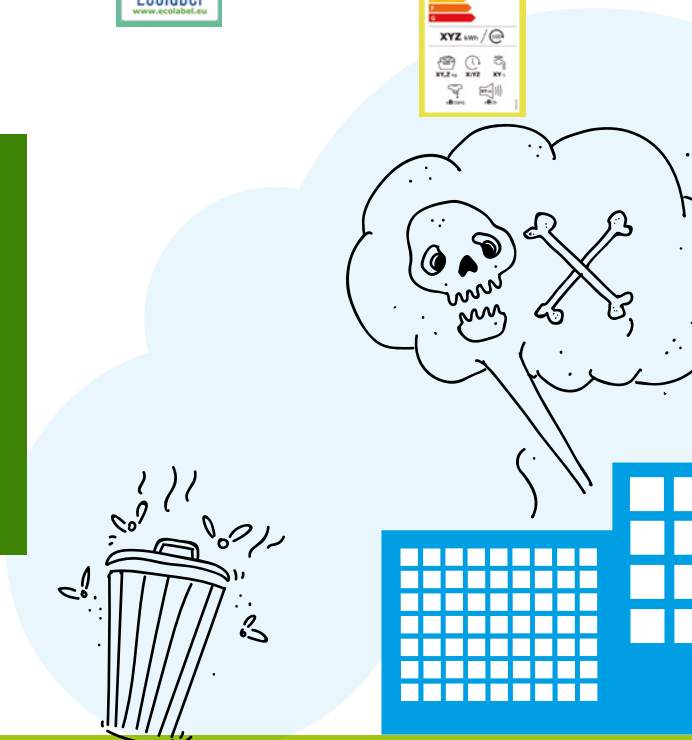

Toto označení ukazuje, kolik energie určité elektronické zařízení spotřebuje.

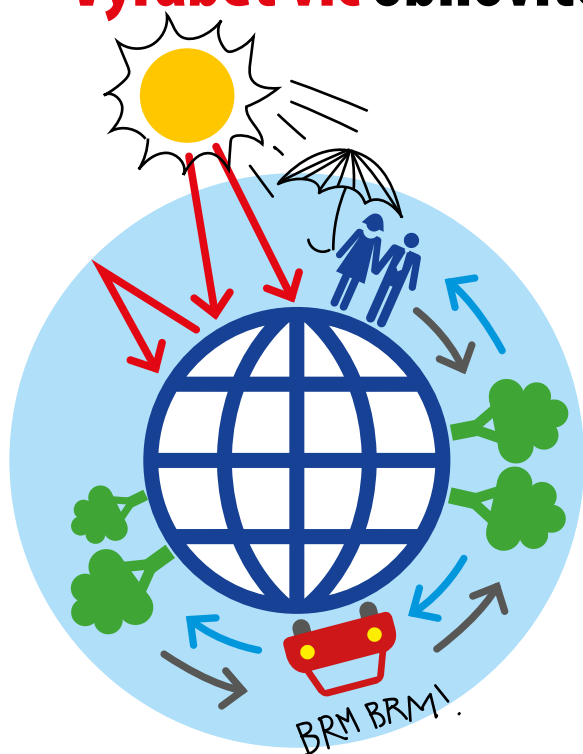

CE Označení

Poznáváte toto označení CE? U spousty výrobků je povinné. Znamená, že označený výrobek splňuje požadavky Evropské unie na bezpečnost, ochranu zdraví a **ochranu životního prostředí**. Najdete ho na spoustě předmětů u vás doma, včetně hraček. Udělte si vlastní průzkum!

Vyrábět víc obnovitelné energie

Znečištění nezná hranice. Každou vteřinu na naší planetě zmizí kus lesa velký jako fotbalové hřiště, protože z něho vyrobíme dřevo nebo papír. Takové znečišťování ničí „zelené plíce“ Země a způsobuje nadměrnou tvorbu skleníkových plynů.

Skleníkový efekt

Sluneční paprsky procházejí atmosférou a zahřívají naši planetu. Ale podobně jako ve skleníku, kde pěstujeme rostliny nebo zeleninu, zůstává část slunečních paprsků na Zemi. Tento přírodní jev se nazývá skleníkový efekt.

Zelené plíce

Zelené rostliny obsahují chlorofyl, díky kterému mohou pohlcovat skleníkové plyny a uvolňovat kyslík. Lidé i auta ale dělají pravý opak: spotřebovávají kyslík a uvolňují CO_2 . To je chemická značka oxidu uhličitého. **A právě tento plyn se na skleníkovém efektu a na globálním oteplování podílí nejvíc.** Takže my vlastně děláme pravý opak toho, co dělají rostliny. Když ničíme tyto rostliny, ničíme tím zelené plíce, které nám poskytují kyslík potřebný k životu.

Víc chránit přírodu

Životní prostředí a klima jsou otázky, které se týkají celého světa. EU dělá všechno pro to, aby se klimatická změna zastavila. Snaží se, aby do roku 2050 byla Evropa prvním klimaticky neutrálním kontinentem na světě.

Proto se země EU zavázaly, že do roku 2030 například:

- sníží emise skleníkových plynů o **55 %**,
- sníží spotřebu energie o **32,5 %**,
- budou získávat nejméně **32 %** energie z obnovitelných zdrojů (větrná, sluneční nebo mořská energie atd.),
- budou mít na evropských silnicích alespoň 30 milionů aut s nulovými emisemi,
- zasadí 3 miliardy stromů.

ZEMĚDĚLSTVÍ A POTRAVINY

Jíst víc zdravých potravin

Kvalitní výživa znamená, že musíme jíst pestrou stravu a nehladovět, ale ani se nepřejídat. Ideální proto je, aby naši zemědělci a chovatelé dokázali vyprodukovat **velmi různorodé potraviny, kterých by bylo dost pro všechny.**

Stručná historie společné zemědělské politiky

V roce 1957 se šest zakládajících zemí – Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko – rozhodlo, že už nikdy nedopustí, aby Evropu postihl hladomor. V roce 1962 proto zavedly takzvanou **SZP – společnou zemědělskou politiku.**

Ta měla za cíl vypěstovat dostatek potravin pro všechny a zajistit, aby zemědělce jejich půda uživila. Evropští zemědělci začali dostávat finanční podporu a mohli pěstovat a vyrábět tolik potravin, kolik chtěli. Ale to vedlo k tomu, že pak začali všechno vyrábět a pěstovat ve velkém a ve skladech zůstávaly ležet tisíce tun výrobků, které nikdo nekupoval. Takové plýtvání!

Od 80. let 20. století už si se zemědělstvím umíme poradit lépe

Od 80. let 20. století už zemědělci nemůžou pěstovat, co se jim zamane, a záleží také na způsobu pěstování. To, co nyní potřebujeme, jsou velmi kvalitní potraviny. Zavedli jsme také **pravidla** pro lepší zacházení se zvířaty. Evropa motivuje zemědělce, aby svou činnost diverzifikovali.

Například:

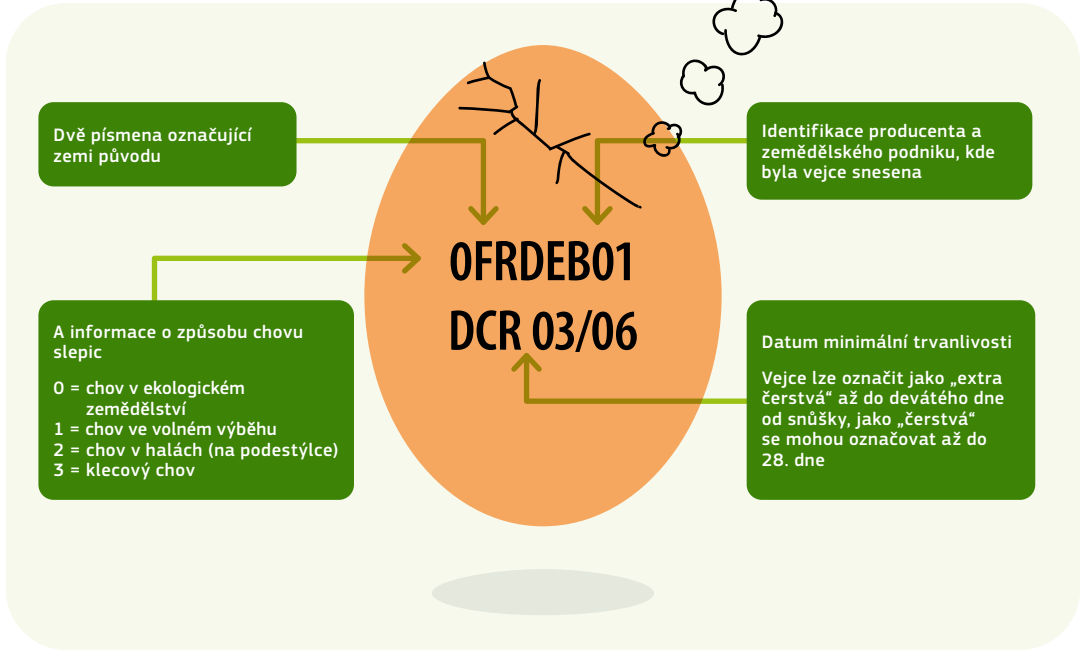
- ▶ Slyšeli jste už někdy slovo agroturistika?
- ▶ Byli jste někdy na nějaké farmě?
- ▶ Nakoupili jste už někdy potraviny přímo na farmě?

Dnes už dbáme na pestrou a kvalitní stravu

Zemědělci a obchody s potravinami dnes musí na obalech potravin, které putují rovnou „z farmy na stůl“, uvádět loga a etikety. Z těchto etiket se můžeme dovědět, co všechno při výrobě dané potraviny proběhlo, dočteme se na nich i to, od kterého data už bychom výrobek neměli konzumovat atd.

Například vajíčka jsou vždy označena kódem, ze kterého poznáme, ve které zemi je slepice snesly a jestli byly chované ve volném výběhu nebo v kleci.

Na celé řadě výrobků najdete také evropské logo, které **osvědčuje jejich kvalitu nebo původ**.

► Podívejte se, jestli nějaká najdete doma v ledničce nebo ve spíži.

Toto logo se jmenuje „Chráněné označení původu“, a aby jím potravina směla být označena, musí být vyrobena, zpracována a připravena na určitém místě nebo v určitém regionu.

Příklady: olivový olej „Kalamata“ (Řecko), med „Mel do Alentejo“ (Portugalsko), sýr „Herve“ (Belgie), kysané zelí „Stupavské zelé“ (Slovensko).

Toto logo se jmenuje „Chráněné zeměpisné označení“ a znamená, že nejméně jedna z fází produkce (výroba, zpracování nebo příprava) daného výrobku probíhá na určitém místě nebo v určitém regionu.

Příklady: vepřová klobása „Kielbasa piaszczańska“ (Polsko), chřest „Asparago di Cantello“ (Itálie).

Toto logo je zárukou, že 95 % složek daného výrobku je vyráběno ekologicky; uvádí také jméno výrobce nebo prodejce.

NEHCEME JÍST NEZDRAVĚ!

Více než polovina dospělých obyvatel EU trpí nadváhou. Pokud s tím nic neuděláme, vypukne v Evropě do roku 2030 skutečná epidemie. To se týká i dětí a mladých lidí: v roce 2019 trpěl nadváhou nebo obezitou jeden z pěti mladých lidí v EU.

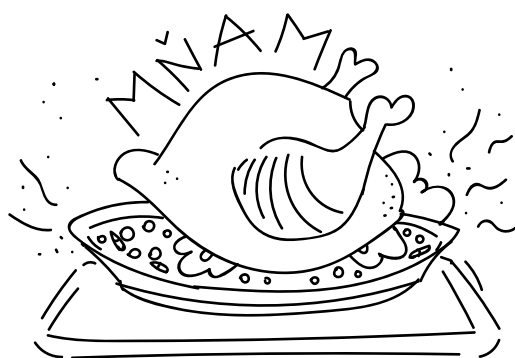
Jak můžeme bojovat proti nezdravému jídlu?

Některé školy se rozhodly zakázat hamburgery, hranolky, pizzu a limonády. Evropský program podporující konzumaci ovoce ve školách zajišťuje bezplatné rozdělování ovoce a zeleniny školákům a snaží se, aby si mladí lidé vytvořili zdravé stravovací návyky.

Jestli chceme být opravdu zdraví, měl by každý z nás sníst pět porcí ovoce a zeleniny denně.

To vypadá jako strašně moc, ale věřte, že se to dá zvládnout!

- **Brzy budete mít narozeniny!** Popište nebo nakreslete jídlo vašich snů... a nezapomeňte na těch pět porcí ovoce a zeleniny, bez kterých se správná výživa neobejde.

Víte, co znamená „kultura“?

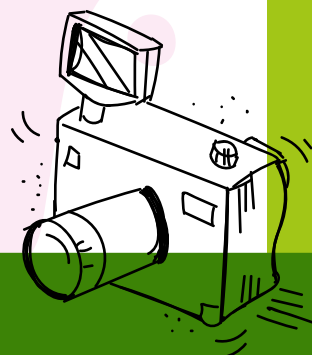
Kultura je výrazem našeho způsobu života. Kultura odráží rozmanitost našich tradic, zvyků a hodnot. Kultura zahrnuje jazyky, kterými mluvíme, umění a místa, kde umělci tvoří, architekturu našich budov, vzdělání a celou řadu dalších věcí.

Když budeme objevovat naši vlastní kulturu i kultury jiných národů, umožní nám to ještě lépe pochopit jeden druhého a žít ještě víc společně.

Kreativní Evropa

Evropská unie podporuje rozvoj celé řady kulturních a audiovizuálních odvětví ve všech 27 zemích EU. Cílem této podpory je představit talentované tvůrce v zemích EU a vytvořit celou řadu pracovních míst ve všech oblastech kultury: v kinematografii, televizi, v oblasti videoher, muzeí, hudby, knih atd.

- **Probud'te umělce, který ve vás dřívě!** Jaká kulturní odvětví znáte? Nakreslete to, které vás oslovuje nejvíc:

Věděli jste, že... ?

Každý rok jsou vybrána některá evropská města, která se stanou evropskými hlavními městy kultury. Byl již vašemu městu tento titul udělen?

BEZPEČNOST INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Sdílet ve větším bezpečí

Díky internetu můžete hrát online hry, poslouchat hudbu a vyhledávat si videa a informace pro psaní domácích úkolů. Super je také, že můžete chatovat s kamarády nebo sdílet fotky.

Sociální sítě, jako je například Instagram nebo Snapchat, vám umožňují být neustále v kontaktu s přáteli, dovédat se novinky z rodiny, dělat legrační fotky a někdy i získat nové přátele. Často si myslíme, že čím víc přátel máme, tím víc jsme „oblíbení“

Oblíbenost nebo soukromí?

V každém případě je ale zapotřebí dodržovat zásadu opatrnosti: nikdy neposkytujte příliš osobní informace svým novým „přátelům“, natožpak lidem, které skoro neznáte. Musíte chránit svoje soukromí. A úplně stejně musíte **chránit i soukromí vašich blízkých.**

Pozor na falešné přátele!

Někteří lidé mají špatné úmysly a mohou se prostřednictvím internetu, sociálních sítí nebo mobilních telefonů pokusit vás podvést nebo proniknout do vašeho soukromí.

Aby byli mladí lidé chráněni před riziky a problémy na internetu a naučili se s nimi zacházet, vytvořila Evropská unie program „Safer Internet“ (Bezpečnější internet).

- S někým z dospělých se podívejte na www.betterinternetforkids.eu/sic, kde najdete rady a tipy pro bezpečné brouzdání na internetu. Klikněte na mapu a najdete příslušné informace pro svou zemi.

A pozor na spam!

Spam neboli nevyžádaná pošta je zpráva od někoho, kdo předstírá, že vás zná. Většinou vám chce buď něco prodat, nebo vás požádat o peníze.

Pomoc těm nejchudším

Viděli jsme, že jednou z hlavních hodnot Evropské unie je **solidarita**. Patří k ní například boj proti chudobě, která ještě v roce 2019 postihovala každého pátého Evropana.

A navíc nejsme na světě sami. Víte, že více než 700 milionů lidí musí vystačit jen s přibližně 1,5 EUR na den? Takovou chudobou trpí celá řada zemí v Africe, v Asii a v Latinské Americe. Na naší planetě je pořád ještě příliš mnoho lidí, kteří nemají přístup k pitné vodě, ke zdravotní péči nebo ke vzdělání. **To přece nemůžeme nechat jen tak!**

Evropská unie a jednotliví členové se společně podílejí na celkové světové pomoci více než polovinou.

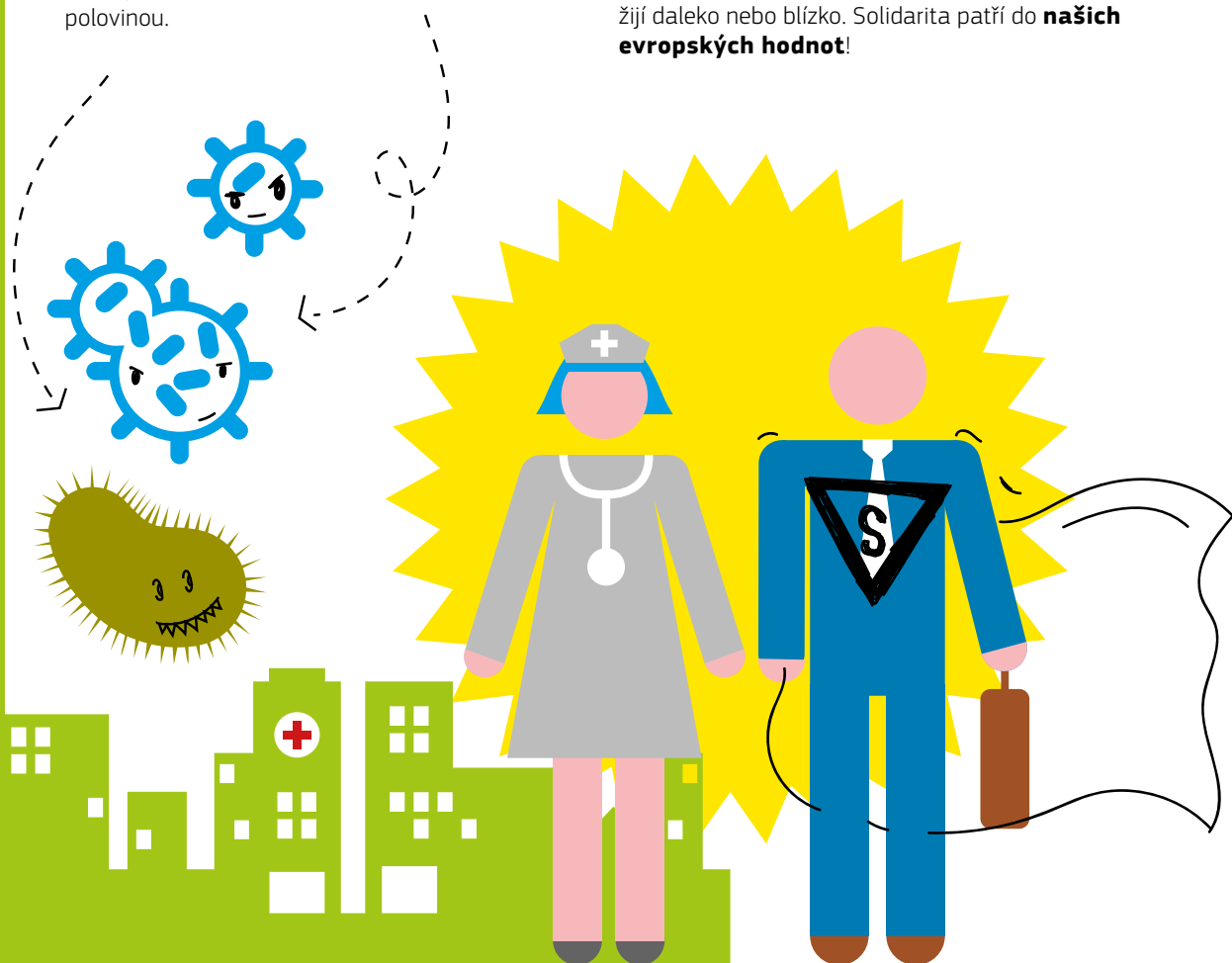
Humanitární pomoc

Po celém světě jsou každoročně miliony lidí postiženy přírodními katastrofami, konflikty a válkami.

Humanitární pomoc Evropské unie umožňuje **zachraňovat jejich životy** a poskytovat potraviny, přístřeší, léky a pitnou vodu těm, kteří to potřebují. Umožňuje také podporovat rodiny, které musí odejít ze své země, kde zuří válka, nebo znovu postavit rozbořeně domy.

Proč je to tak důležité?

Žít ještě víc společně, to znamená sdílet spolu chvíle štěstí, ale také to znamená všimnout si malých i velkých problémů našich sousedů, ať už žijí daleko nebo blízko. Solidarita patří do **našich evropských hodnot!**

► A co můžete udělat vy pro to, abychom všichni mohli

žít ještě víc společně?

Čím byste mohli každý den přispět k tomu, aby se vám všem v rodině, ve škole nebo ve vaší ulici žilo lépe?

A large grid of small grey dots arranged in 15 columns and 20 rows, intended for writing answers to the question above.

Jestli chcete získat bližší představu, jak vypadá každodenní organizace a fungování Evropy, můžete se podívat do některé z těchto dvou brožurek:

Rukopis aktualizován v březnu 2023

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Redakční služba a cílená osvěta
1049 Brusel
BELGIE

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2023
op.europa.eu/en/publications

Připadá vám tato publikace užitečná? Napište nám:
comm-publi-feedback@ec.europa.eu

© Evropská unie, 2023

Politika opakovaného použití dokumentů Evropské komise se provádí na základě rozhodnutí Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Není-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (creativecommons.org/licenses/by/4.0/). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny.

K veškerému použití nebo reprodukci prvků, které nejsou ve vlastnictví Evropské unie, může být nutné získat svolení přímo od příslušných držitelů práv.

Veškerá zobrazení © Evropská unie, pokud není uvedeno jinak.

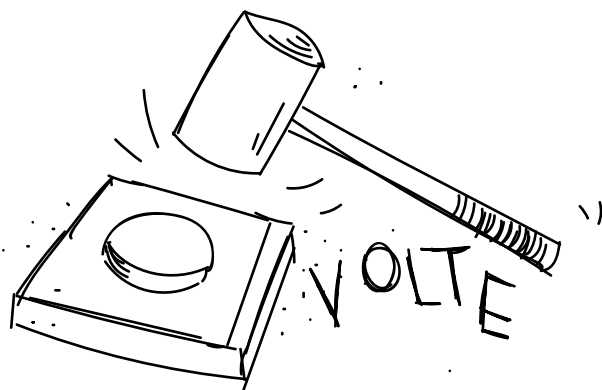
EVROPA **Fungovat víc společně!**

CS

HAMBUR-
GER.
PROSİM

OBSAH

EVROPSKÉ INSTITUCE

Rozhodovat víc ve vzájemné shodě 4

PRÁVA A OBČANSTVÍ

Víc respektovat rozdíly mezi námi 6

MLÁDEŽ V EVROPSKÉ UNII

Víc se ptát mladých na jejich názory 7

JEDNOTNÝ TRH

Spolupracovat víc se sousedy 8

JEDNOTNÁ MĚNA A EUROZÓNA

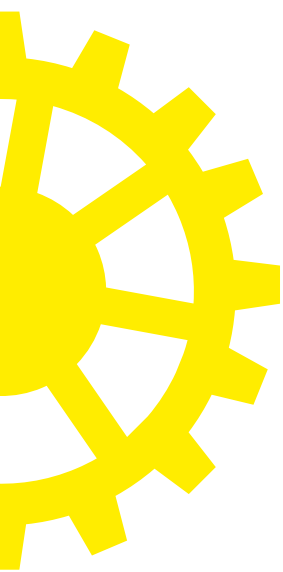
Obchodovat snadněji 9

ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE

Investovat víc do naší budoucnosti 11

OTESTUJTE SI SVÉ ZNALOSTI

Kvízzzzzz! 14

EVROPSKÉ INSTITUCE

Rozhodovat víc ve vzájemné shodě

Evropská unie není stát jako třeba Bulharsko, Itálie nebo Španělsko. Evropská unie je dobrovolné sdružení evropských zemí, které se rozhodly, že budou na některých projektech **pracovat společně**.

Má k dispozici silné instituce, na které evropské země přenesly část svých pravomocí. Každá z těchto institucí má svoji úlohu, v jejím čele stojí předseda či předsedkyně.

Jak funguje Evropská unie

Evropská rada **1**: sdružení vedoucích představitelů evropských zemí

Evropská rada sdružuje hlavy států a předsedy vlád členských států EU. Schází se zpravidla čtyřikrát ročně. Jejím zasedáním se říká také „**evropské summity**“ a slouží k projednání všeho, co se v Evropě děje, a k vymezení hlavních politických směrů Unie.

Rada sídlí v Bruselu v Belgii.

Evropská komise **2**

Komise funguje jako vláda Evropské unie. Komise navrhuje nové zákony a dohlíží na jejich dodržování.

Skládá se z 27 **komisařů** (po jednom z každého státu), z nichž každý zodpovídá za jednu nebo více oblastí (např. životní prostředí, doprava, vzdělání).

Evropská komise sídlí v Bruselu.

Evropský parlament **3**

Evropský parlament je hlasem evropských občanů. Tvoří ho poslanci, které volí lidé v evropských volbách.

Společně s Radou Evropské unie schvaluje evropské zákony a rozpočet.

Evropský parlament sídlí ve Štrasburku (Francie), v Bruselu a v Lucemburku.

Rada Evropské unie neboli Rada ministrů **1**

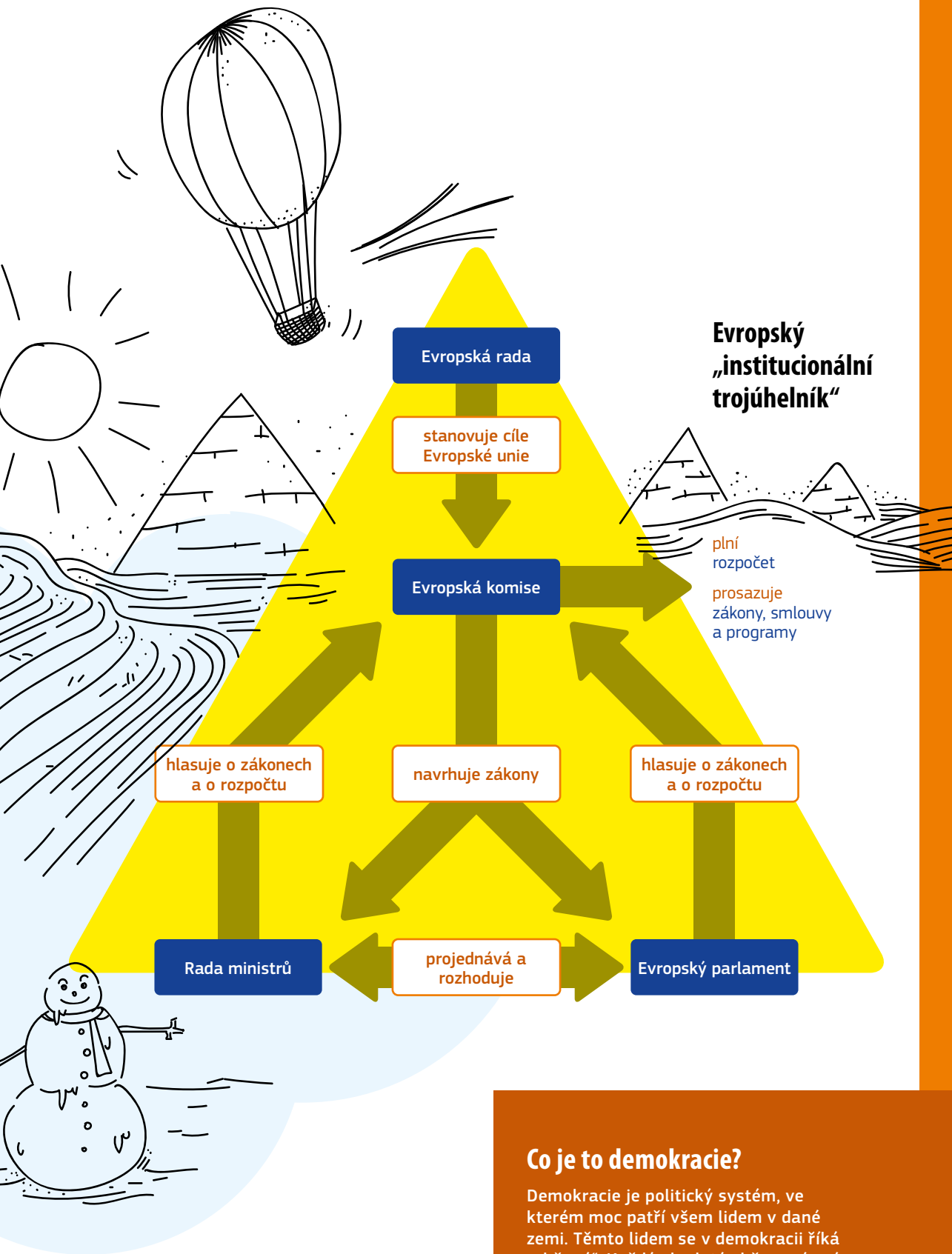
Rada se skládá z ministrů členských zemí Unie. Každou zemi zastupuje jeden ministr. Ale není to vždycky ten samý – záleží na tom, o čem se zrovna jedná.

Když se například koná zasedání Rady ministrů zemědělství, účastní se ho ministr zemědělství.

Rada Evropské unie společně s Evropským parlamentem schvaluje evropské zákony a rozpočet.

Rada Evropské unie sídlí v Bruselu.

Co je to demokracie?

Demokracie je politický systém, ve kterém moc patří všem lidem v dané zemi. Těmto lidem se v demokracii říká „občané“. Každý plnoletý občan má právo hlasovat ve volbách.

PŘÁVA A OBČANSTVÍ

Víc respektovat rozdíly mezi námi

V Evropské unii má každý plnoletý občan právo volit politiky a političky, kteří se o zvolení ucházejí ve volbách. **Volební právo občanů je zásadní součástí každé demokracie.**

Právo volit ... a právo na ochranu.

Všichni občané Evropské unie mají zaručena určitá práva a svobody. Tato práva a svobody byly sepsány v jednom dokumentu, který se nazývá Listina základních práv Evropské unie. Tu je každý povinen dodržovat.

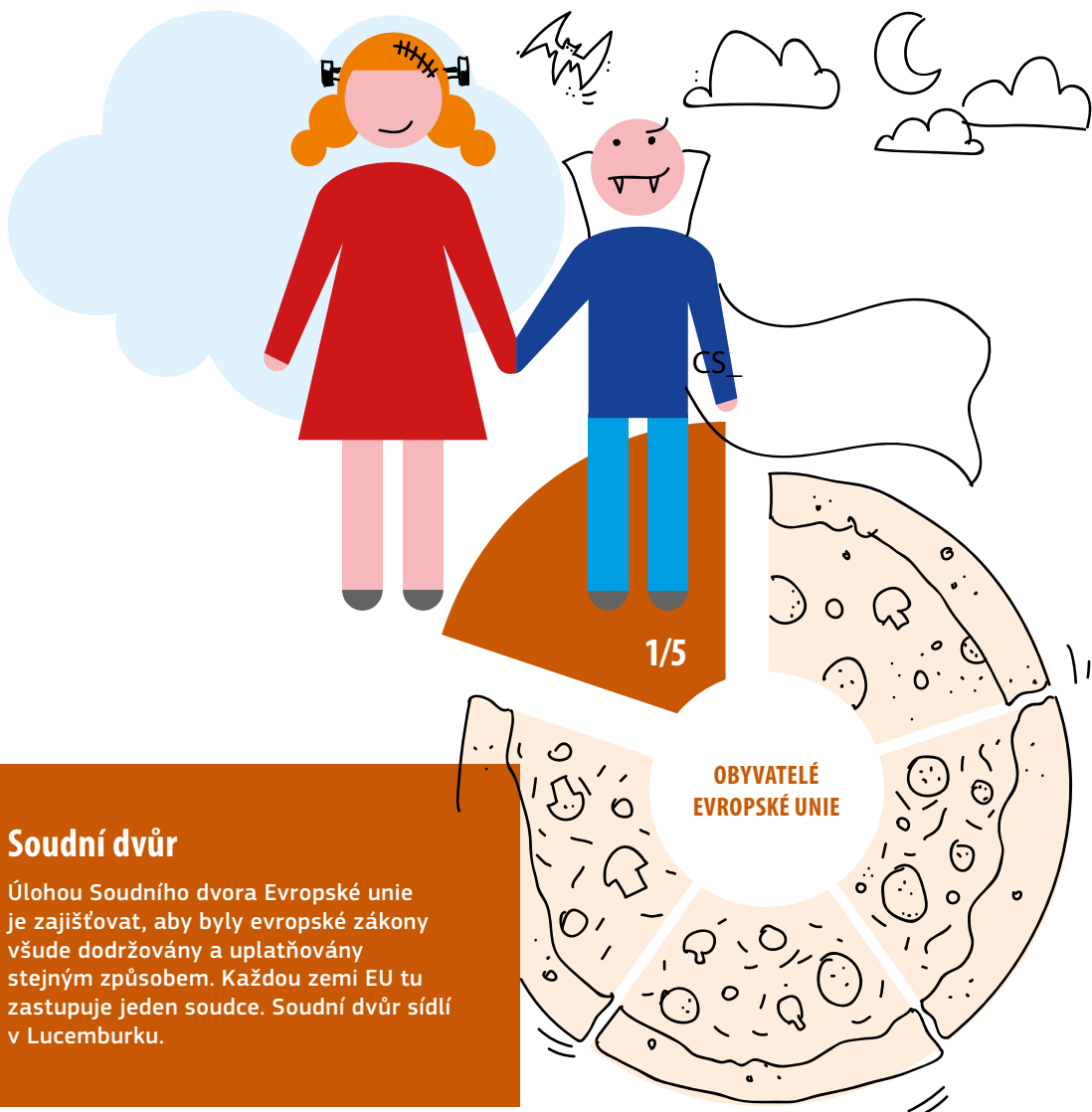
Zvláštní práva dětí

Děti jsou plnoprávními občany EU. Tvoří téměř **pětinu obyvatel Evropské unie.**

Listina základních práv má zásadní význam i pro děti, protože jim přiznává celou řadu zvláštních práv: právo chodit do školy, právo vyjadřovat svůj názor, právo na ochranu a právo na zdravotní péči.

Více o svých právech se dočtete zde:

<https://europa.eu/IWHqjJp>

Soudní dvůr

Úlohou Soudního dvora Evropské unie je zajišťovat, aby byly evropské zákony všude dodržovány a uplatňovány stejným způsobem. Každou zemi EU tu zastupuje jeden soudce. Soudní dvůr sídlí v Lucemburku.

Víc se ptát mladých na jejich názory

Řekli jsme si, že mladí Evropané jsou plnoprávní občané, a to znamená, že mají právo vyjádřit svůj názor. A také to dělají! Hodně zemí Evropské unie umožňuje mladým lidem, aby své názory sdělovali například prostřednictvím „parlamentu mládeže“. Orgány EU zjišťují názory mladých lidí a mládežnických organizací na témata, která jsou pro ně důležitá, také díky [dialogu EU s mládeží](#).

► A co vy, máte také něco na srdci?

Vytvořte si ve třídě miniparlament a popovídejte si o věcech, které se vás přímo dotýkají. Například:

- Jak bychom spolu mohli každý den lépe vycházet?
- Jak lépe uplatňovat a chránit práva dětí?

Spolupracovat víc se sousedy

EU je rozsáhlé území o rozloze téměř 4 miliony km², kde vedle sebe žijí lidé různých kultur. Aby měli Evropané život o něco jednodušší, zrušila většina zemí EU pasové kontroly na hranicích. Každý, kdo žije v jedné zemi EU, se tedy může volně pohybovat po jiné zemi EU, a může tam i bydlet a pracovat.

A platí to i pro mladé lidi!

I mladí lidé mohou cestovat po Evropě díky programu, který se jmenuje [Erasmus+](#). Tento program umožňuje studentům a mladým lidem vydat se do jiné země, kde mohou studovat, vykonávat dobrovolnickou činnost nebo absolvovat stáž.

Díky cestování se člověk může naučit víc cizích jazyků. Jednou z předností naší Evropské unie je i **množství jazyků**, kterými se v ní hovoří. Čím více o věcech mluvíme, tím lépe si **vzájemně porozumíme a budeme mocí účinně fungovat**.

- ▶ Mimochodem, víte, kolika úředními jazyky se v Evropě vlastně mluví?

Věděli jste, že...?

Schengenský prostor je **oblast volného pohybu osob** mezi státy, které podepsaly Schengenskou dohodu (pojmenovanou podle obce Schengen v Lucembursku). Do schengenského prostoru patří 27 zemí: 23 zemí EU a čtyři země mimo EU. V schengenském prostoru může každý občan Evropské unie (nebo odjinud) překračovat hranice ostatních zemí EU, aniž by musel ukazovat cestovní pas.

- ▶ Uměli byste vyjmenovat některé úřední jazyky Evropské unie? ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Odpovědi najdete v tabulce na straně 15.

JEDNOTNÁ MĚNA A EUROZÓNA

Obchodovat snadněji

Jednotná měna

Od 1. ledna 2002, v návaznosti na Maastrichtskou smlouvu z roku 1992, používají některé země EU společnou měnu: euro.

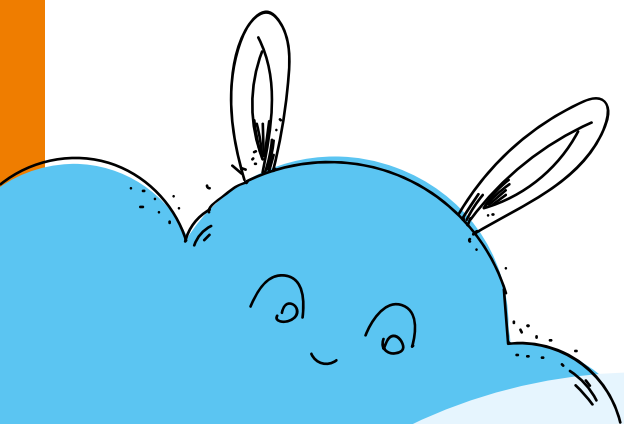
V současnosti euro používá 20 zemí: Belgie, Chorvatsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Irsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko.

Společně tyto země tvoří eurozónu. Ostatní země – to znamená Bulharsko, Česko, Dánsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a Švédsko – ještě stále používají své národní měny.

Věděli jste, že...?

Symbol eura (€) pochází z řeckého písmena epsilon a odkazuje na první písmeno slova „Evropa“. A ty dvě čárky, kterými je přeškrtnuté, jsou taková malá narážka na dvě další světoznámé měny: dolar a jen.

► Ze které země pocházejí tyto mince?

ESTONSKO

FINSKO

ITÁLIE

MALTA

NĚMECKO

ŘECKO

SLOVINSKO

ŠPANĚLSKO

► Odpovědi

1 Finsko – 2 Malta – 3 Itálie – 4 Slovinsko – 5 Estonsko – 6 Německo – 7 Řecko – 8 Španělsko

Evropská centrální banka

Evropská centrální banka (ECB) zajišťuje bezproblémové fungování eura a povoluje zemím eurozóny tisknout eurobankovky. ECB sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem (v Německu).

► Tato dvoueurová mince je nejvyhledávanější kořistí sběratelů mincí. Věděli byste, odkud pochází?

► Odpovědi
Mozart, Rakousko.
Wolfgang Amadeus

ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE

Investovat víc do naší budoucnosti

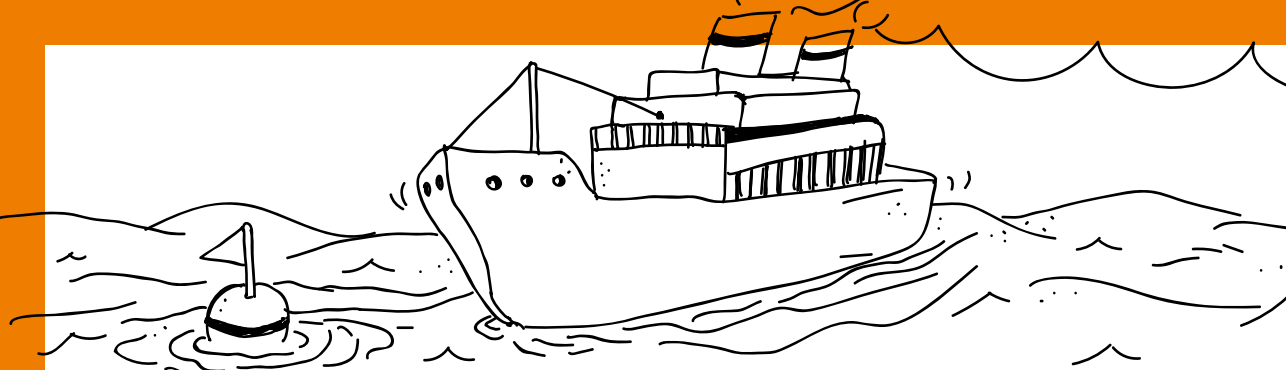
Evropská unie investuje do celé řady oblastí: do vzdělání, do životního prostředí, do výzkumu nových technologií, do zemědělství atd. Ale kdo chce investovat, musí mít peníze. A musí si také dobře promyslet, jak tyhle peníze rozdělit: tomu se říká „rozpočet“.

Odkud vlastně Evropská unie bere peníze?

Největší část rozpočtu Evropské unie tvoří příspěvky zemí EU.

Z tohoto rozpočtu je **financována řada projektů po celé Evropě** (staví se silnice a mosty, školy a univerzity, střediska vědeckého výzkumu, muzea, nemocnice i továrny), ale zbude v něm dost i na podporu výměn mládeže, zaměstnanosti v Evropě a na ochranu životního prostředí.

Projekty, které Evropská unie podporuje

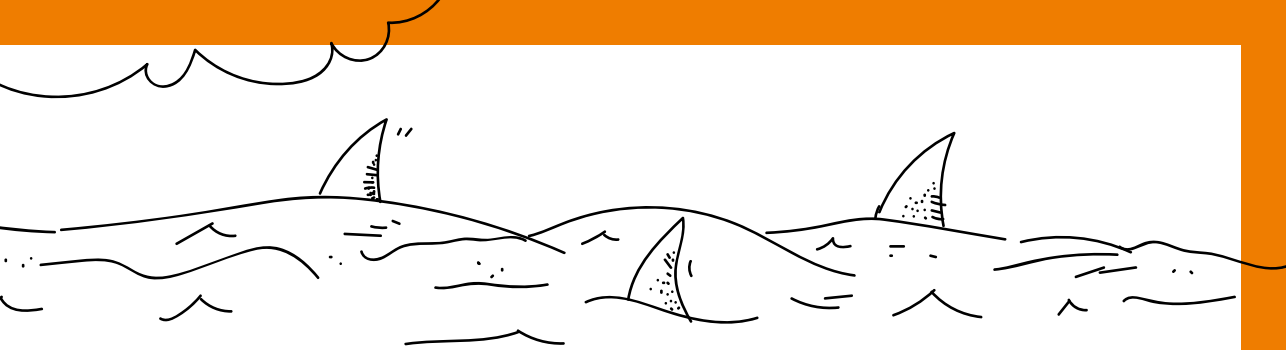
Evropská unie v průběhu let investovala do stovek tisíc projektů. Tady je několik příkladů – a v tomto odkazu najdete další:

<https://kohesio.ec.europa.eu/cs>

Hypermoderní školy

Budovy škol v Řecku jsou často zastaralé a neudržované. Navíc je jich málo a všichni žáci se do nich nevejdou. V regionu Attika bylo postaveno 24 nových státních škol, které napomáhají řešení problémů s kapacitou, poskytují vysoce kvalitní zařízení a vyrábějí veškerou energii, kterou potřebují.

Boj proti rakovině u dětí

Rakouská biotechnologická firma Apeiron Biologics vyvíjí léky na léčbu rakoviny, zejména její vzácné formy, které se týkají hlavně dětí. Úvěr EU pomáhá této firmě rozšířit výzkum a vyvíjet nové způsoby boje s touto nemocí.

Inteligentní hřiště pro děti

Děti tráví stále více času doma hraním na počítači a mobilu, místo aby si šly zahrát s kamarády třeba ven na hřiště. Nemají dostatek pohybu a stravují se nezdravě, a tak je čím dál víc obézních dětí. Evropská unie spolufinancovala bulharskou firmu Playground Energy, která vyvinula hřiště, kde se kinetická energie mění na zvuky a světlo. To podporuje fyzickou aktivitu a zdravější život dětí.

► A jak to vypadá u vás? Víte o nějakých projektech ve vaší zemi, regionu nebo městě, které podporuje Evropská unie?

OTESTUJTE SI SVÉ ZNALOSTI

Kvízzzzzz!

V Evropské unii se mluví 24 úředními jazyky. Často se sice používá angličtina, ale Evropské unii záleží na tom, aby zachovala bohatství každého z těchto jazyků, a tak se snaží podporovat všechny obyvatele EU, aby se naučili jazyků víc a aby si tak navzájem lépe rozuměli. Když si budeme lépe rozumět, budeme moci lépe fungovat společně.

Hello

I don't understand - Un helado

Danke - ¡Hola! - Bitte - Entschuldigung

Tschüss - Thank you - Ein Eis

No entiendo - Sorry - Por favor - Hallo

Goodbye - Tengo hambre - Das verstehe ich nicht

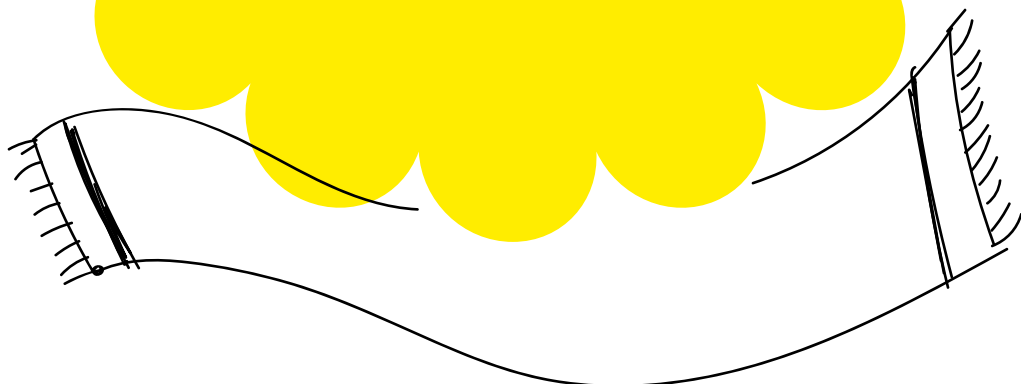
Perdón - Please - Ich habe Hunger

How are you? - ¡Hasta pronto! - See you

Adiós - An ice cream - Bis bald

Gracias - Wie geht's? - I am hungry

¿Cómo estás?

- Takhle se řekne „dobrý den“ a „děkuji“ ve všech úředních jazycích Evropské unie. Uměli byste každý výraz přiřadit ke správnému jazyku?

Pozdrav	Jazyk	Hodnocení
Dobro utro - добро утро	Angličtina	Obrigado
Bună dimineața	Bulharština	Efkaristo - ευχαριστώ
L-Għodwa t-Tajba	Čeština	Blagodarya - Благодаря
Labrít	Dánština	Gracias
Guten Tag	Estonština	Merci
God morgon	Finština	Hvala
Dia dhuit	Francouzština	Tack
Bom dia	Holandština	Hvala
Goedemorgen	Chorvatština	Grazie
Dobré ráno	Irština	Ačiū
Labas Rytas	Italština	Bedankt
God morgen	Litevština	Dziękuję
Tere hommikust	Lotyština	Paldies
Buenos días	Mad'arština	Danke
Bonjour	Maltština	Tak
Buongiorno	Němčina	Thank you
Dzień dobry	Polština	Děkuji
Good morning	Portugalština	Đakujem
Hyvää huomenta	Rumunština	Go raibh maith agat
Dobro jutro	Řečtina	Grazzi
Kalimera - Καλημέρα	Slovenština	Aitäh
Jó reggelt	Slovinština	Köszönöm
Dobré ráno	Španělština	Kiitos
Dobro jutro	Švédština	Mulțumesc

► Odpovědi:

Angličtina: Good morning, Thank you; **Bulharština:** Dobro utro - dobro utro, Blagodarya - Blagodarya; **Čeština:** Dobré ráno, Děkuji; **Dánština:** God morgon, Tack; **Francouzština:** Bonjour, Merci; **Italština:** Buongiorno, Grazie; **Irština:** Labas rytas, Ačiū; **Lotyština:** Labrít, Paldies; **Mad'arština:** Jó reggelt, Köszönöm; **Maltština:** L-għodwa t-tajba, Grazzi; **Němčina:** Guten Tag, Danke; **Polština:** Dzień dobry, Dziękuję; **Portugalština:** Bom dia, Obrigado; **Rumunština:** Bună dimineața, Mulțumesc; **Řečtina:** Kalimera - Καλημέρα, Efkaristo - ευχαριστώ; **Slovenština:** Dobro jutro, Hvala; **Slovinština:** Dobro jutro, Dakujem; **Španělština:** Buenos días, Gracias; **Švédština:** God morgon, Tack.

Jestli chcete získat bližší představu o tom, odkud se tu Evropa vlastně vzala a jak vypadá její každodenní provoz, můžete se podívat do některé z těchto dvou brožurek:

Rukopis aktualizován v březnu 2023

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Redakční služba a cílená osvěta
1049 Brusel
BELGIE

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2023
op.europa.eu/en/publications

Připadá vám tato publikace užitečná? Napište nám:
comm-publi-feedback@ec.europa.eu

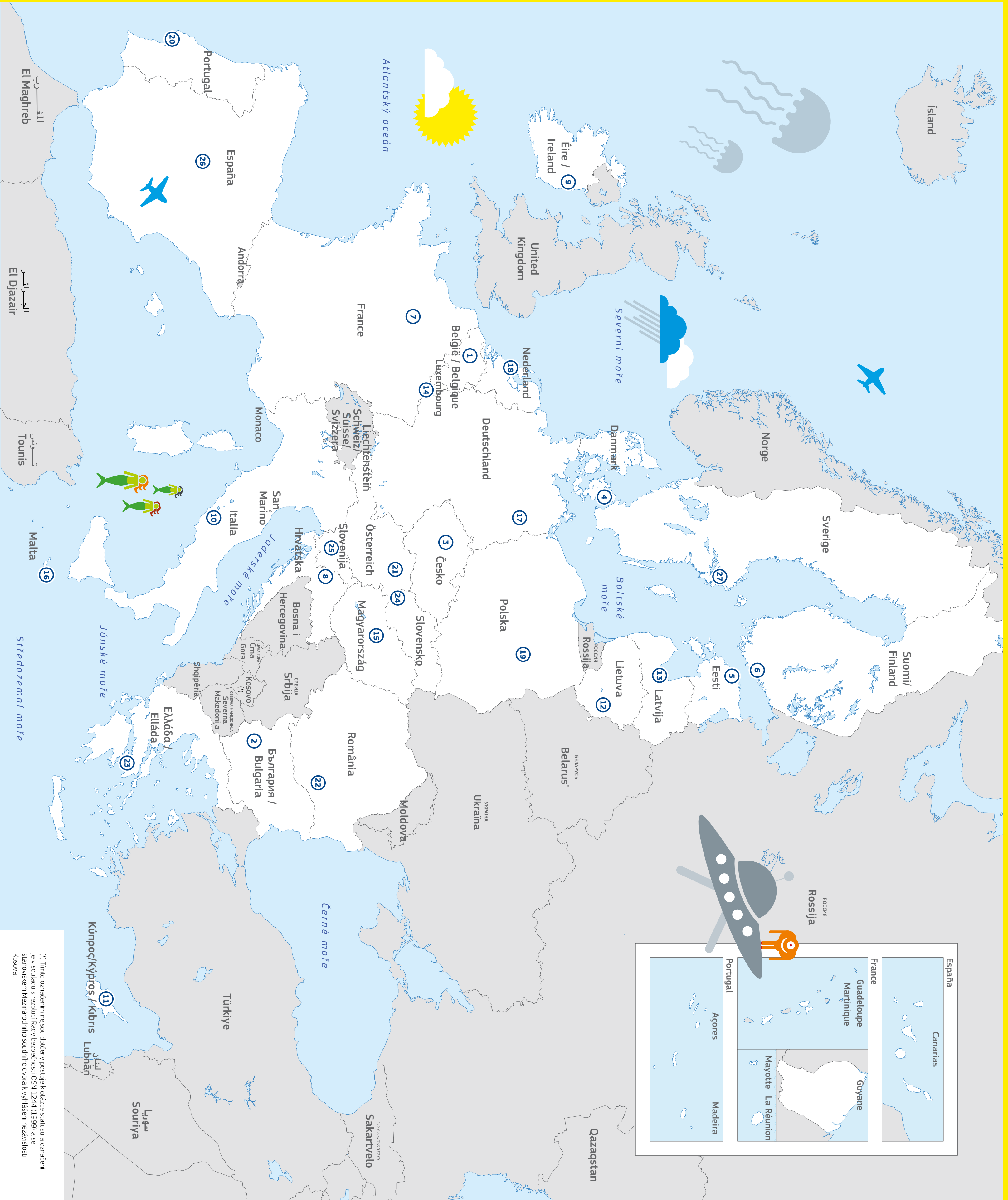
© Evropská unie, 2023

Politika opakovaného použití dokumentů Evropské komise se provádí na základě rozhodnutí Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Nemí-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (creativecommons.org/licenses/by/4.0/). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny.

K veškerému použití nebo reprodukci prvků, které nejsou ve vlastnictví Evropské unie, může být nutné získat svolení přímo od příslušných držitelů práv.

Veškerá zobrazení © Evropská unie, pokud není uvedeno jinak.

1		Belgie Brusel	1957	€	↕
2		Bulharsko Sofie	2007		
3		Česko Praha	2004		↕
4		Dánsko Kodaň	1973		↕
5		Estonsko Talin	2004	€	↕
6		Finsko Helsinky	1995	€	↕
7		Francie Paříž	1957	€	↕
8		Chorvatsko Záhřeb	2013	€	↕
9		Irsko DUBLIN	1973	€	
10		Itálie Řím	1957	€	↕
11		Kypr Nikósie	2004	€	
12		Litva Vilnius	2004	€	↕
13		Lotyšsko Riga	2004	€	↕
14		Lucembursko Lucemburk	1957	€	↕

Členské státy EU

- € Členské státy EU, které patří do eurozóny
- ↕ Členské státy schengenského prostoru (sam patří i čtyři státy, které nejsou členy EU: Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko + Monako a San Marino)
- 0 Číslo a poloha hlavního města v každé zemi

15		Maďarsko Budapešť	2004		↕
16		Malta Valletta	2004	€	↕
17		Německo Berlín	1957	€	↕
18		Nizozemsko Amsterdam	1957	€	↕
19		Polsko Varšava	2004		↕
20		Portugalsko Lisabon	1986	€	↕
21		Rakousko Viedeň	1995	€	↕
22		Rumunsko Bukurešť	2007		↕
23		Řecko Atény	1981	€	↕
24		Slovensko Bratislava	2004	€	↕
25		Slovinsko Lublana	2004	€	↕
26		Španělsko Madrid	1986	€	↕
27		Švédsko Stockholm	1995		↕

(*) Tržní označení nejsou dotčeny postojem k datové statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244 (1999) a se stávajícím Mezinárodním soudním dvorem k vyhlášení nezávislosti Kosova.